

Nastavni predmet: **Hrvatski jezik**

Razred: **VI.**

Nadnevak: 24. ožujka 2020.

Nastavna jedinica: **Sklonidba imenica** (usustavljivanje gradiva)

Upute za učenike:

Čitaj pažljivo zadatke i slijedi navedene upute za svaku aktivnost.

Aktivnost 1.

Ponovi naučeno.

SKLONIDBA IMENICA

Promjena imenica po padežima zove se **sklonidba ili deklinacija**.

Padeži su različiti oblici iste imenice.

U hrvatskom jeziku razlikujemo sedam padeža:

NOMINATIV.....Tko ili što (postoji)?

GENITIV..... Koga ili čega (nema)?

DATIV..... Komu ili čemu (prilazim)?

AKUZATIV..... Koga ili što (vidim)?

VOKATIV..... Oj! Ej!

LOKATIV..... O komu ili o čemu (govorim)?

INSTRUMENTAL..... S kim ili čim (putujem)?

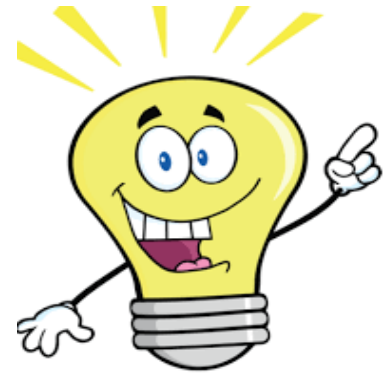
Padež imenici određujemo tako da postavimo padežno pitanje s glagolom u rečenici.

Pitanje uvijek postavljamo i za živo i za neživo.

Dječak otvara prozor.

Tko ili što otvara prozor?
NOMINATIV

Koga ili što otvara dječak?
AKUZATIV

<p>Odnos padeža i prijedloga:</p> <p>Nominativ i vokativ nikad ne dolaze s prijedlozima.</p> <p>Lokativ obvezno dolazi s jednim od prijedloga: na, o, po, pri, prema, u</p> <p>Dativ uglavnom dolazi bez prijedloga, a ako ima prijedlog, to može biti jedan od ovih četiriju: k(a), nasuprot, unatoč, usprkos.</p> <p>Genitiv, akuzativ i instrumental mogu stajati samostalno ili dolaze s različitim prijedlozima.</p>	<p>Koje se glasovne promjene provode u sklonidbi imenica?</p> <ol style="list-style-type: none">Zahvaljujem maici. Glasovi k, g, h ispred nastavka -i se mijenjaju u c, z, s – sibilarizacija.Hej, čovječe, starče! Glasovi c, k, g, h ispred nastavka -e mijenjaju se u č, ž, š – palatalizacija.Ne hvali se pameću. Glas j stapa se s glasom koji mu prethodi (k, g, h, s, l, n, t, d) u novi glas (č, ž, ć, š, lj, nj, đ) – jotacija.Imam p(a)sa. Glas a u nekim se padežima pojavljuje, a u nekim izostaje – nepostojano a.
---	---

Osnovna značenja padeža

- Nominativ – vršitelj radnje
- Genitiv – pripadnost, građa, djelomičnost
- Dativ – cilj radnje
- Akuzativ – predmet radnje
- Vokativ – padež dozivanja, oslovljavanja
- Lokativ – mjesto radnje
- Instrumental – sredstvo, društvo

Aktivnost 2.

Samostalno ili uz pomoć udžbenika riješi postavljene zadatke. Prepiši u bilježnicu.

1. Podcrtanim imenicama odredi rod, broj i padež.

a) Snijeg je zabijelio putove. _____

b) Ići ćemo na izlet unatoč kiši. _____

c) Veselim se praznicima na selu. _____

d) Kod bake se uvijek odlično osjećam. _____

2. Podcrtanim imenicama u genitivu napiši značenje: pripadnost, građa ili djelomičnost.

a) Najviše volim sladoled od čokolade. _____

b) U razredu učiteljice Ane uvijek je veselo. _____

c) Prije spavanja redovito popijem mlijeka. _____

3. Napiši u bilježnicu rečenice tako da riječi u zagradama budu napisane u odgovarajućem padežu, podcrtaj zadane riječi i naznači padež (npr. N, A...).

a) _____ (rastanak, mn.) s _____ (prijatelj, mn.) uvijek su teški.

b) U _____ (muka, jd.) se poznaju _____ (junak, mn.).

c) Uvijek rado pomažem susjedi _____ (Anka) i veselim se igranju s njezinim _____ (pas, jd.).

d) _____, (dječak, jd.) kako je tvoje ime?

4. U sljedećim rečenicama su se potkrale pogreške. Ispravi ih i u bilježnicu napiši rečenice pravilno.

a) Mama od Lane ima novi automobil.

b) Ivane koliko je sati?

c) Od uzbuđenja je jako mahao s rukama.

d) Uskoro putujem s autobusom na more.

Aktivnost 3.

Provjeri svoje znanje na sljedećem linku, odigraj igru *Čudnovati kotač*.

<https://wordwall.net/hr/resource/803621/hrvatski-jezik/sklonidba-imenica>

Aktivnost 4. (za one koji žele više)

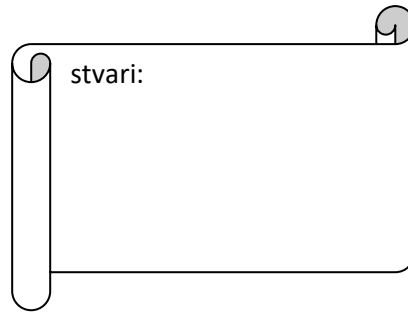
1. Razvrstaj zadane imenice, napiši u bilježnicu.

zvonik, brat, dobrota, sestra, dan, lane, toranj, ptica, most, vatra, knjiga, veselje

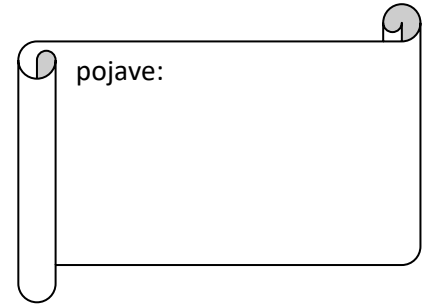
bića:

stvari:

pojave:

2. Napiši u bilježnicu imenice koje imaju samo množinu.

hlače, lišće, vrata, cvijeće, naočale, grablje, ljestve, grožđe, orgulje, usta, hrašće, djeca

3. Napiši u bilježnicu zadanim imenicama množinu i oblik za zbirnu imenicu.

Jednina: list, grozd, trn, momak, cvijet

Množina:

Zbirna imenica:

4. Zadanim imenicama odredi rod i broj, napiši u bilježnicu.

	<i>rod i broj</i>	<i>rod i broj</i>
<i>narod</i>	_____	<i>vrata</i> _____
<i>djeca</i>	_____	<i>ljudi</i> _____
<i>cvijeće</i>	_____	<i>smeće</i> _____